

РЕЙ БРЕДЪРИ НЕВИДИМОТО МОМЧЕ

Превод от английски: Ангел Маринов, —

chitanka.info

Тя взима голяма метална лъжица и удря изсушената жаба, докато жабата стане на прах, после разтрива праха с кокалестите си ръце и бае над него. Сивите птичи мъниста на очите ѝ току мятат погледи към колибата. И щом обърне глава към малкото прозорче, към нея политат камъчета.

— Чарли! — крещи Старицата. — Излизай, хайде! Ще направя змийски талисман, че да откърти това ръждясало резе. Мигом излизай, че инак ха съм решила — и земята ще затрепери, дърветата ще избухнат в пламъци, слънцето ще слезе насред бял ден, да знаеш!

Нито звук в отговор; само топлата светлина на слънцето над баира между високите клони на дърветата; само чаткането на лапите на рунтава катеричка по мъхестия ствол; само тънката нишка кафяви мравки по босите, татуирани със сини вени нозе на Старицата.

— Амчи два дена залък не си турнал, какво ти става! — въздъхва тя и удря с лъжицата по плоския камък, а кожената торба с магьоснически такъми се люлее тежко на пояса ѝ.

Цялата в пот, тя се изправя, тръгва към колибата и мята шепа жабешки прах към вратата.

— Така значи! — хрипти. — Добре де, сама ще вляза.

Върти дървеното отваряло на вратата ту на едната страна, ту на другата.

— Господи, о, господи! — стене Старицата. — Открехни тази пуста врата!

Но вратата не се отваря. Мята още стиска прах и затаява дъх. После рови в магьосническата си торбица да дири няма ли други възшебства, а синята ѝ одежда шумоли под напъна на вятъра.

Чува как Чарли диша зад вратата. Миналата неделя родителите му хукнаха към някакво градче в Озарските планини и го оставиха сам. Пък той, изплашен от самотата, пробяга цели шест мили до къщурката на Старицата — дали му се падаше леля, дали братовчедка на баба му, дали нещо друго. Пък на нейните чудатости хич даже и не обръщаше внимание.

Но преди два дни, като свикна с момчето, реши да го остави при себе си — ще има с кого да си бръщолеви. Прободе с игла рамото си, откапа три капчици кръв, плюна здравата през десния лакът, смаза на бос крак тлъст щурец, а с лявата си ноктестата длан сграбчи хлапето и закрепя:

— Мой син си вече, отсега и навеки!

Чарли подскочи като уплашен заек и се шмугна в храсталаците, пък тя се юрна подире му и го хвана. Ама сега момчето се е затворило в къщурката и хич не иска да излиза, колкото и тя да чука по вратата, да удря по прозореца, да блъска с пожълтелите си юмрук по зеленясалите дъски; колкото и да припява над пламъците, да магьосва и да повтаря, че вече е нейно момче, само нейно момче, ниchie друго и край.

— Тук ли си, Чарли? — пита тя и наднича през дъските на вратата.

— Тук, тук, ами къде другаде — отвръща хлапето отпаднало.

Още мъничко, още едва-едва — и ще рухне от умора. Старицата натиска дръжката с надежда. Дали пък не се е престарала? Мята пак в процепите от останалия прах, резето не хлопва. „Все съм си такава заваяна: или ще прекаля, или ще се стискам — сърдито си мисли тя. — Никога по мярката, дявол да го вземе!“

— Чарли, аз само да си хортуваме двамина по вечерите, само да си греем двамина ръцете на огнището. Да има на кого сутрин наръч съчки да донеса, да раздухам жаравата, а с нея и ноцната тъмнина. Никакви пакости не си мисля, момчето ми, хич бива ли съвсем сама като кукувичка. — И сочно мляска с устни. — Чарли, ти само излез, и теб ще те науча.

— На какво ще ме научиш? — пита хлапето.

— Ще те науча евтино да купуваш и скъпо да продаваш. Ловиш значи невестулка, клъцваш й главата и я мушкаш в задния джоб, докато не е изстинала. Това е.

— Да бе! — презрително отвръща Чарли.

— Ще те науча още да не те лови куршум. Стрелят по теб, а на теб нищо ти няма.

Чарли мълчи. Тогава тя със свистящ хриплив шепот му реди тайната:

— В петък при пълнолуние откопай корен от перуника, навържи го на венче и го носи на шията си с бяло копринено конче.

— Ти си съвсем откачалка! — отвръща хлапето.

— С кръвта ще те науча да говориш, да смразяваш с очи звяр, да изцеляваш слепи коне — на всичко ще те науча! Да цериш крава, ако е яла лудо биле. Да пъдиш бяс от коза. Ще те науча да ставаш невидим.

— Охо! — възкликва Чарли.

Сърцето на Старицата бие като барабан на войниче от Армията на спасението.

Резето леко помръдва, напънато отвътре.

— Нещо ме будалкаш — казва Чарли.

— Ти пък! — възкликва Старицата. — Чуй ме, Чарли. Като прозорче ще те направя, да се вижда през теб, направо ще ахнеш!

— Ама честно?

— Честно, честно.

— И няма да ме хванеш като изляза?

— С пръст няма да те докосна, момчето ми.

Вратата се открява. На прага стои Чарли — бос, начумерен, гледа кисело.

— Хайде, направи ме невидим.

— Първо трябва да хвана прилеп — обяснява Старицата. — Хайде, търси.

Дава му парче солено месо, колкото да залъже глада, после той се покатерва на дърво — нагоре, нагоре... Колко е топло на душата, когато го виждаш, когато знаеш, че е тук и никъде няма да се дене, след толкова много години самота, когато няма даже кому „Добро утро“ да кажеш, освен на нацвъкването от птиците и на сребрилата следа на охлюва.

И ето от дървото, прошумолявайки между клоните, пада прилеп със счупено крило. Старицата го сграбчва, още топъл, треперещ, свистящ през порцеланово белите си зъби, а Чарли се спуска надолу по ствола и крещи победно.

* * *

В същата нощ, в същия час, когато луната започва да поглажда с език тънките борови клонки, Старицата измъква от джобовете на своята надиплена синя рокля дълга сребърна игла. Като си повтаря „Да стане, ох, да стане“, стиска с възлестите си пръсти мъртвия прилеп и внимателно се прицелва в него. Свикнала е вече: въпреки всичките усилия, разните соли и серни изпарения, нароченото все не става. Но как да се разделиш с мечтата, че в един великолепен ден чудесата ще

започнат, букет от чудеса, фойерверк от чудеса сред пъстри цветя и сребърни звезди — като доказателство, че Бог е простил за розовото й тяло и розовите й грехове, за пламенната плът и пламенните мисли в моминските години. Жалко, Бог още никакъв знак не й е давал, нито намек, нито дума, но това само Старицата си знае.

— Готов ли си? — пита тя Чарли, а той седи на земята, обгърнал с ръце коленете си, ахнал от почуда, с блестящи зъби...

— Готов съм — отвърща той треперещ.

— Ха! — и тя забива иглата дълбоко в дясното око на прилепа.
— Ха така!

— Ох! — и Чарли затваря очи с длани.

— Сега ще я загърна в шарена кърпа, ето тъй, пък ти я сложи в джоба си и я носи с кърпата. Разбра ли?

Той слага муската в джоба си.

— Чарли! — крещи тя изплашено. — Чарли, къде си? Не те виждам, момчето ми!

— Тук съм! — подскача, а тялото му се облива в блясъци. — Тук съм, бабо!

Трескаво оглежда ръцете си, краката, гърдите, пръстите.

— Тук съм!

Тя го гледа така, сякаш сонм светулки се вихрят пред очите й в опияняващия нощен въздух.

— Чарли! Какво нещо, мигом пропадна! Върни се, Чарли, върни се!

— Ами че аз съм тук! — крещи хлапето.

— Къде?

— Тук, до огъня, до огъня! И освен това се виждам. И изобщо не съм невидим!

Кльощавото тяло на Старицата се люлее от смях.

— Че как няма да виждаш себе си! Всички невидими виждат себе си. Иначе как ще знаят къде са и къде ходят? Пипни ме, Чарли. Пипни ме, да знам къде си.

Той нерешително протяга ръка към нея.

Тя нарочно трепва, сякаш изплашена, когато я докосва.

— Ох!

— Ама не, ти наистина ли не ме виждаш? — пита хлапето. — Честно?

— Честно. Нищо не виждам, даже едно косъмче не виждам.

Тя извързва поглед към дървото и вперва в него блестящия си поглед, опитвайки се да не гледа момчето.

— То взе, че стана, и още кааак! — въздъхва Старицата с възхищение. — Пък и ти си един! Никога досега не съм правила невидим толкова бързо. Ти какво усещаш, Чарли?

— Като вода съм в разбълникан вир.

— Нищо, нищо, утайката ще слегне. — И добавя: — Сега, като си невидим де, какво ще правиш?

Тя усеща какви пакостливи мисли като рояк се въртят в главата му. Приключения, всяко по-страхотно от другото, пляскат с крила в очите му и само по широко отворената уста се вижда какво е да си момче, въобразило си, че е планински вятър.

Бленувайки наяве, той започва:

— Ще тичам по полето напреко, ще изкатеря високото на планината, ще гоня белите кокошки по курниците, пък като видя прасе — ще го плесна отзад. Ще щипя хубавите момичета по краката, а в училище ще им дърпам жантиерите.

Чарли поглежда Старицата и нещо зло и нечестиво изкривява лицето му.

— И още много работи ще правя, каквото ми дойде наум.

— Само на мен не прави номера — предупреждава тя. — Крехка съм като пролетен лед, с мен не бива грубо. — И добавя: — А твоите родители?

— Родителите ли?

— Тъй де, не можеш такъв да се върнеш вкъщи. Ще пукнат от страх! Мама ще припадне като посечено дърво. Притрябвало й всяка минута да се чуди къде си. Притрябвало й да вика „Къде си, Чарли?“, пък ти да си под носа й.

Чарли сякаш малко поохладнява.

— Пък и ще се чувстваш самотен. Ще гледат хората през теб като през празно шише, ще те бутат, ще те блъскат — като си невидим... А момичетата, Чарли, момичетата!

— Какво момичетата?

— Няма да те поглеждат. Притрябвало им да целуват момче, дето нито то се вижда, нито устните му.

Чарли замислено рови в шумата с палеца на босия си крак.

— Нищо. Макар и за мъничко, ама ще бъда невидим. И как ще се забавлявам! Ще съм по-внимателен и толкоз. Ще стоя по-далеч от каруците и от конете. И от тате. Той като чуе подозрителен шум, веднага стреля. Нали съм невидим, ще си помисли, че катерица скача по дърветата, и ще ми напълни дупето със съчми.

Старицата кима към дървото.

— Сигурно така ще стане.

— Добре де — съгласява се Чарли, — тази вечер ще съм невидим, пък утре пак ще ме направиш като преди. Може ли?

— Има разни чудаци, дето искат да надскочат себе си — мърмори Старицата на бронзовия бръмбар, който пълзи по дървото.

— Това пък защо го рече?

— Ами ето защо — отвърща Старицата. — Хич не беше лесно да те направя невидим. А сега ще трябва време, че тази невидимост да си иде. То си е като боя, не пада веднага.

— Ето значи каква си! — крещи момчето. — Ти ме направи, ти! Дай сега магията обратно, искам да съм видим!

— Тихо де, не викай — казва Старицата. — То само ще си иде, първо ръката ще се покаже, после кракът...

— Как така — вървя си значи по гората, и само една ръка се вижда, тъй ли?

— Сякаш петокрила птица подскача по камънаците.

— Или крак?

— Сякаш розово зайче се шмугва в храстите.

— Или във въздуха плава една глава?

— Като космата карнавална топка.

— И кога ще си стана целият?

Тя казва, че има-няма година, и ще стане.

Чарли започва да се вайка и да хапе устни.

— Ти ме омагьоса, ти го направи, ти! Сега не мога да се върна вкъщи.

Очите й грейват.

— Тогава остани, живеј при мен, момчето ми. Ще се грижа за теб, ще те глежя.

— Нарочно го направи! — крещи той. — Дърта сврако, искаш да ме задържиш, нали!

И хуква към гората.

— Чарли, върни се веднага!

Никакъв отговор, само топуркане на нозе по меката шума и далечен хлип.

Подир малко тя запалва огън.

— Ще се върне — казва на себе си, после продължава на висок глас: — Ще ми бъде дружка цялата пролет и до края на лятото. А когато ми дотегне и ми притрябва тишина, ще го отпратя.

* * *

Чарли се връща мълчаливо с първите сиви проблясъци на деня. Промъква се по бялата от сланата пътека, където покрай разхвърляните главни спи Старицата, сякаш сух припърлен клон. Сяда на огладен от ручей камък и вперва поглед в нея.

Тя не смее да обърне очи към него. Дойде съвсем безшумно, откъде би могла да знае, че е тук, щом е невидим?

По бузите му има сълзи.

Старицата си дава вид, че се събужда, макар да не е мигнала цяла нощ, после се извърща към изгрева.

— Чарли?

Погледът ѝ подскача от бора към земята, от земята към небето, от небето към далечната планина. Вика го пак и пак, после за миг извърща очи към него, само за миг, и пак подхваща:

— Чарли? Ей, ти, Чарли! — крещи Старицата, а ехото ѝ се подиграва.

Устните му се разтягат в усмивка: той си е тук, пък тя не го вижда! Сигурно усеща как в него набъбва някаква тайнствена сила, може би се наслаждава на мисълта за собствената си неуязвимост, но е щастлив, че е невидим.

— Къде пропадна това хлапе? Да беше дал поне някакъв знак, че да му приготвя закуска...

Суети се, ядосана от неговото упорито мълчание. После започва да пече сланина, набодена на дълга орехова пръчка.

— Нищо, може миризмата да го подсети...

И докато се извърне уж да го търси, той лакомо лапва парче месо.

— Боже мой, какво става? Ти ли си, Чарли?

Чарли избърсва устни с ръкав.

Старицата обхожда поляната с вдигнати напред ръце, за да пипне невидимия.

— Къде си, момчето ми?

Щом тръгва към него, Чарли хуква като вятър. В първия миг решава да го подгони, но се отказва — не можеш да гониш невидимо момче! — и пак присяда край огъня. Колкото и да направи от ръжена, той все го краде. Накрая изпада в ярост:

— Знам те, знам те къде си! И те чувам накъде бягаш!

Тя посочва с пръст, но не съвсем към него, а мъничко встрани. Той веднага се отмества.

— Сега си там! Пък сега си ей на там! — Цели пет минути го следи с пръст. — И те чувам как мачкаш тревите, как тъпчеш цветята, как чупиш съчките. Имам много чувствителни уши, като лист на розов цвят. Чувам даже как се движат звездите.

Той се прокрадва зад една ела и крещи:

— Тогава се опитай да чуеш как ще седя на камъка. Ще седя — и толкоз.

Целия ден седи неподвижно на камъка, на студа и сухия вятър, без да отвори уста.

Докато събира съчки, Старицата усеща как погледът му пълзи по гърба ѝ като зверче. Исква ѝ се да викне: „Виждам те, охо, как те виждам! Няма невидими момчета, аз просто си го измислих!“, но успява да стиска езика зад зъбите си.

На другата сутрин момчето започва да безобразничи — квака като жаба, прави разни муцуни, пули се. По някое време я дебне зад гърба, сякаш иска да я удуши. Тя едва видимо потреперва.

После се приближава и като че ли иска да я ритне или да я заплюе. Тя дори не мигва, дори веждите ѝ не трепват.

Изплезва се и започва да ръмжи, а тя само се смее:

— Да не би пък наоколо да има саламандър?

По обед безочieto му стига връх: появява се гол голеничък, както майка го е родила.

Старицата едва не изпада в истерия. Но казва само с устни „Чарли!“

Чарли тича гол нагоре по склона, тича надолу — гол като деня, гол като луната, гол като слънцето, гол като току-що излюпен от яйце,

и размахва белите си крачка като летящо над земята колибри.

Старицата си прехапва езика. Какво да му каже? Облечи се, Чарли? Как не те е срам? Защо се маскириш? Това ли да му каже? Ох, Чарли — да го кажа, че да се издам, бива ли?

А той припка по скалите гол, сякаш току-що роден, пляска се по бедрата, ту издува корем, ту го свива като цирков балон.

Старицата примижва и започва да чете молитва.

Продължава три часа, накрая тя не издържа:

— Чарли, ела при мен. Искам да ти кажа нещо.

Появява се мигом като отронен от дървото лист. Слава Богу, облечен.

— Чарли — казва тя, обърната към елата, — вече виждам големия пръст на десния ти крак. Ей го там!

— Ама наистина ли го виждаш?

— Да — уморено потвърждава тя. — Върху тревата, прилича на рогата жаба. Пък там отгоре лявото ти ухо виси във въздуха, съвсем-съвсем като розова пеперуда.

Чарли танцува и пляска с ръце:

— Появявам се, появявам се!

— Сега и глезена ти виждам.

— Върни ми и двата крака! — нарежда Чарли строго.

— Връщам ти ги.

— А ръцете? Как са ръцете?

— Виждам ги, виждам ги. Едната пълзи по коляното като паяк дългокрак.

— А втората?

— И втората пълзи.

— А тяло имам ли?

— Появява се... Комай всичко е наред.

— Сега ми върни главата и да си вървя у дома.

„У дома“ — с болка повтаря думите му Старицата.

— Не! — крещи тя злобно. — Нямах глава, немаш!

Да разтегне тази минута, да я разтегне...

— Тц, глава наистина немаш.

— Съвсем ли нямам? — пита Чарли боязливо.

— Имаш, имаш! Господи, върна се твоята глупава катуна! — заяжда се тя с болка. — А сега ми дай моя прилеп с игла в окото.

Чарли ѝ хвърля прилепа.

— Е-хе-хей!

Викът му разчупва цялата долина и дълго след като си тръгва към къщи този вик кънти и се повтаря като ехо.

Старицата, превита от празна и тежка умора, нарамва своя наръч съчки и бавно тръгва към колибата. Тътрузи нозе, мърмори под нос и по целия път подире ѝ върви Чарли — тази път наистина невидим; не го вижда, само го чува: ето, пада върху листата борова шишарка — това е той; ето, бълбука отдолу подземен поток — това е той; ето, катеричка се мята на клонче — това е той; и в здрачината седят двамата с Чарли край огъня, но този път той е наистина невидим, и го гощава с печена сланина, но този път той отказва. Тя изяжда сланината сама, нарича няколко магии и ляга до Чарли — е, наистина, направен от съчки, парцали и камъчета, но все едно, топъл е, като родно дете е, виж го как сладко придрямва ненагледният на мама, най-хубавият, на ръцете ѝ задрямва, на майчините ѝ ръце, а тя му разказва, сънно му разказва за нещо приятно, за нещо топло и златисто, докато изгревът не заставя пламъците бавно, бавно да излинеят...

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.